

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 14. september 2022
Kontor: Straffuldbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Nathalie Mielche Spottag
Sagsnr.: 2022-0030-7943
Dok.: 2541044

Besvarelse af spørgsmål nr. 1232 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1232 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. august 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Mattias Tesfaye

/

Patrick Kofod Holm Schack

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1232 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for - i en synoptisk fremstilling - hvilke sundhedsrettigheder en dansk indsat har i de danske fængsler kontra en udvisningsdømt for så vidt angår akut behandling, tandlæge, almindelig sundhedsbehandling, fysioterapi, hjemmepleje, hjælp til briller, stofmisbrugsbehandling, psykiatrisk bistand og lignende, således af forholdene kan sammenlignes direkte?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, Sundhedsministeriet og Social- og ældreministeriet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst følgende:

”1. Direktoratet for Kriminalforsorgen kan oplyse, at indsatte efter straffuldbyrdeslovens § 45 har ret til lægebehandling og anden sundhedsmæssig bistand.

Bestemmelsen bygger på det hovedsynspunkt, at indsatte i sundhedsmæssig henseende så vidt muligt skal sidestilles med befolkningen i almindelighed (normaliseringsprincippet). En stor del af sundhedsbehandlingen af indsatte i kriminalforsorgen foregår i den almindelige sundhedssektor, mens sundhedspersonalet i kriminalforsorgen primært fungerer som erstatning for den privatpraktiserende læge (med speciale i almen medicin), som en borger normalt er tilknyttet. Hvis indsatte har behov for behandling, der ikke kan foretages i et fængsel, vil indsatte således blive henvist til det regionale sundhedsvæsen.

Udgangspunktet er, at den sundhedsbehandling, som kriminalforsorgen står for, er ens for udvisningsdømte og øvrige indsatte, der udstår straf.

2. Efter § 2 i bekendtgørelse nr. 965 af 22. juni 2022 om sundhedsmæssig bistand til indsatte i kriminalforsorgens institutioner (sundhedsbekendtgørelsen), behandles indsatte af en læge, der er tilknyttet kriminalforsorgsområdet. Hvis lægen finder det nødvendigt, behandles indsatte af en læge uden for institutionen.

I det følgende oplyses kriminalforsorgens regler for indsattes sundhedsbehandling i kriminalforsorgens institutioner.

Akut behandling

Ambulance tilkaldes, hvis der opstår behov for akut behandling i det regionale sundhedsvæsen.

Tandlæge

Indsattes ret til tandbehandling fremgår af sundhedsbekendtgørelsens kapitel 3.

Udgangspunktet er, at indsatte, som udstår fængselsstraf eller forvaring og skal opholde sig i kriminalforsorgens institutioner i tre måneder eller mere, har adgang til de typer tandbehandling, som der ydes tilskud til efter sundhedsloven og regler udstedt efter denne. Herudover har indsatte adgang til nødvendig lokalbedøvelse samt intraorale røntgenundersøgelser i tilknytning til sådan behandling og tandbehandling, der omfatter aftagelig protese, som i visse tilfælde er mere relevant end at behandle indsattes egne tænder.

Indsatte, som skal opholde sig i kriminalforsorgens fængsler i mindre end 3 måneder, har kun adgang til nødbehandling. Det vil sige tandbehandling, som ikke kan udsættes til efter indsattes løsladelse, og som efter en tandlægefaglig vurdering er nødvendig på grund af smerter, andre gener eller af hensyn til indsattes helbredstilstand.

For udvisningsdømte gælder det samme for tandbehandling som for øvrige indsatte, der udstår straf.

Fysioterapi

Straffuldbyrdelsesloven indeholder ikke bestemmelser om ret til fysioterapi i kriminalforsorgens institutioner. En læge, der er tilknyttet kriminalforsorgen, kan efter sundhedslovgivningen henviser til fysioterapi.

Hjemmepleje

Straffuldbyrdelsesloven indeholder ikke bestemmelser om ret til hjemmepleje i kriminalforsorgens institutioner.

Hjælp til briller

En læge, der er tilknyttet kriminalforsorgen, kan ordinere briller til indsatte.

Det bemærkes, at kriminalforsorgens cirkulæreskrivelse nr. 9911 af 10. juli 2015 om afholdelse af udgifter til anskaffelse af briller eller kontaktlinser, giver hjemmel til, at kriminalforsorgen afholder udgiften til brilleglas i almindelig udførelse samt tilskud til brillestel. Kriminalforsorgen kan i stedet afholde udgifter til anskaffelse af kontaktlinser og tilpasningshonorar.

Cirkulæreskrivelsen gælder både for udvisningsdømte og øvrige indsatte.

Behandling mod stofmisbrug

Efter straffuldbyrdelseslovens § 45 a, har indsatte ret til vederlagsfri behandling mod stofmisbrug, medmindre vedkommende ikke skønnes egnet og motiveret til behandling. Udvisningsdømte har dog alene ret til lægeligt ledet medikamentel behandling, f.eks. abstinensbehandling eller metadonbehandling, men ikke såkaldt social misbrugsbehandling, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Den særlige begrænsning i vederlagsfri behandling mod stofmisbrug for udvisningsdømte følger af straffuldbyrdelseslovens § 45 a, stk. 2.

Psykiatrisk bistand

Kriminalforsorgens sundhedspersonale omfatter psykiatere og psykologer, hvorfor der er mulighed for psykiatrisk og psykologisk bistand i institutionerne. Efter sundhedsbekendtgørelsens § 2, stk. 2, skal indsatte henvises til speciallæge uden for institutionen, herunder psykiater, hvis lægen finder det nødvendigt. Af sundhedsbekendtgørelsens § 2, stk. 4 fremgår desuden, at indsatte med behov for psykiatrisk bistand indlægges på psykiatrisk afdeling eller hospital eller overføres til Herstedvester Fængsel.

Disse bestemmelser er ens for udvisningsdømte og andre indsatte.”

Sundhedsministeriet har oplyst følgende:

”Hovedreglen for at opnå ret til ydelser i det offentlige sundhedsvæsen er bopæl i Danmark. Alle personer, der er folkeregistrerede med bopæl i det Centrale Personregister (CPR), har således ret til sundhedslovens ydelser.

Nedenfor angives udvalgte sundhedsrettigheder en person, der er folkeregistreret med bopæl i CPR, har efter reglerne i sundhedsloven. Gennemgangen forudsætter, at det er en person, som er omfattet af sygesikringsgruppe 1. Gennemgangen er overordnet, og der vil være modifikationer, som ikke fremgår.

Personer, der er folkeregistrerede med bopæl i CPR, har ret til:

- akut vederlagsfri sygehusbehandling.
- vederlagsfri tandpleje, hvis de er børn og unge under 22 år, der er født efter den 31. december 2003.
- tilskud til fysioterapeut efter lægehenvielse.
- almindelig, vederlagsfri sundhedsbehandling ved alment praktiserende læge.
- tilskud til briller, hvis de er under 16 år.
- stofmisbrugsbehandling i form af en vederlagsfri lægesamtale, og de har ret til lægelig stofmisbrugs-

behandling, som skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelsen.

- vederlagsfri psykiatrisk behandling på sygehus efter henvisning.

Det kan supplerende oplyses, at personer, der er optaget i anstalter og arresthuse under kriminalforsorgen, og hvor opholdet skønnes at ville vare 3 måneder eller mere, ikke har adgang til praksissektorens ydelser og tilskud til lægemidler efter sundhedsloven, hvis der under opholdet i de nævnte institutioner er draget omsorg for de pågældendes ydelser.

Der gælder endvidere særskilte regler for personer, som ikke er folkeregistrerede med bopæl i CPR. Det være sig både borgere fra andre EU/EØS-lande samt tredjelande.”

Justitsministeriet bemærker i øvrigt, at hvorvidt – og i hvilket omfang - udvisningsdømte indsatte har ret til ydelser i det offentlige sundhedsvæsen efter sundhedsloven blandt andet afhænger af, om den indsatte er registreret med bopæl i Danmark i det Centrale Personregister (CPR).

Social- og ældreministeriet har for så vidt angår den del af spørgsmålet, der vedrører indsattes ret til hjemmepleje, oplyst følgende:

”Social- og Ældreministeriet kan oplyse, at hjemmepleje er en social ydelse, som bevilges efter § 83 i lov om social service (serviceloven), hvorefter kommunalbestyrelsen skal tilbyde personlig hjælp og pleje til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver. Ydelsen kan også bevilges til indsatte i fængsler uanset den indsatss statsborgerskab. Det er dog efter § 2 i serviceloven en forudsætning, at den indsatte har lovligt ophold i Danmark. Personer uden lovligt ophold i Danmark, herunder personer der er udvist af Danmark, har ikke ret til ydelser efter serviceloven.”